

Giv kloge hænder en hånd

Der er opstået en diskurs om, at den teoretiske uddannelse partout er de bedste og mest prestigefulde, og dermed har de praktiske uddannelser fået andenrangsstatus. Det fremgår bl.a. af en analyse fra DEA, at de unge føler, at erhvervsuddannelserne er for dem, der ikke kan klare gymnasiet. Disse tendenser manifesterer sig i, at unge til stadighed vælger erhvervsuddannelserne fra. I en undersøgelse foretaget af undervisningsministeriet, fremgår det, at der fra 2014 til 2017 var 27% færre unge, der valgte en erhvervsuddannelse.

Samtidig er gymnasiet i høj grad blevet det "naturlige" valg, for dem, der ikke tager aktivt stilling til deres uddannelsesfremtid, hvor autopilot slås til, og der ikke reflekteres videre over, hvilke muligheder uddannelseslandskabet byder på. Eller det er blevet det "sikre" valg, hvor man kan udskyde det erhvervsqualificerende uddannelsesvalg med 3 år.

Dette kan ses foranlediget af, at de unge kun har et meget begrænset kendskab til de mange forskellige uddannelsesveje, de kan gå, og hvilke muligheder og fremtidssikringer de forskellige veje byder på. Derfor mener vi i Frit Forum, at det er helt afgørende, at uddannelsesvejledning i udskolingen opprioriteres og opkvalificeres for at modarbejde den stigende tendens til uhensigtsmæssigt uddannelsessnobberi, som favoriserer de teoretiske uddannelser frem for de praktiske. Det er essentielt, at vejledningen modarbejder diskursen om, at gymnasiet er det sikreste valg og fremlægger mulighederne ved at tage en erhvervsuddannelse.

Hvis ovennævnte tendenser skal ændres, er det afgørende, at der i de sidste år af folkeskolen kommer et større fokus på, hvilke muligheder og fremtidsudsigter man har, hvis man vælger en erhvervsuddannelse. Herunder præsenteres nogle løsningsforslag til, hvordan man i udskolingen kan lægge større vægt på erhvervsuddannelserne som mulig uddannelsesvej:

Kvalificeret valg af brobygning og praktik

De unge i udskolingen har i dag mulighed for at komme i brobygning og praktik, hvilket kan give dem en forsmag på, hvordan det er at uddanne sig gymnasialt eller på erhvervsuddannelse. Brobygning er et godt initiativ, men desværre fører broen alt for ofte uden om erhvervsuddannelserne og direkte til gymnasiet. Det er en tendens, der skal vendes. Derfor mener vi i Frit Forum, at der skal være et større fokus på et kvalificeret valg af brobygningsforløb. Det skal ske ved kvalificeret information fra repræsentanter for de forskellige uddannelsesinstitutioner, om hvad der kan forventes af et brobygningsophold på fx en erhvervsskole.

I forlængelse heraf bør der være bestræbelser på at invitere repræsentanter fra det lokale håndværksmæssige erhvervsliv ind på skolerne for at fortælle og evt. demonstrere nogle af de færdigheder og erfaringer, der kan opnås via en erhvervsuddannelse.

I Frit Forum mener vi desuden, at der skal sikres mulighed for at få erhvervspraktik hos en håndværksmæssig erhvervsdrivende. Det kan være svært at få et fuldt indtryk af et arbejdsliv som erhvervsuddannet efter en uge i brobygning på en erhvervsskole. Derfor bør der sikres mulighed for at unge, der har vist interesse for en erhvervsuddannelse, kan komme i et kortere praktikforløb.

Disse tiltag skal være med til at skabe kendskab til erhvervsuddannelserne og vise de unge i folkeskolen, hvilke muligheder der er ved at vælge erhvervsuddannelse.

Praktiske projektforløb i folkeskolerne

Folkeskolereformen har åbnet op for, at der i dag er flere temauger og projektforløb end tidligere. Disse har hovedsageligt et bogligt og teoretisk læringsøjemed, hvilket udelukkende stimulerer specifikke elevgrupper og bidrager til at enspejle elevernes fokus mod gymnasierne. I Frit Forum mener vi, at dette ensidige læringsfokus på teoretiske færdigheder i projektforløbene er problematisk, da det er medvirkende til at stigmatisere de unge i folkeskolen, hvis evner og interesser retter sig imod en erhvervsuddannelse. Derfor bør det være muligt at vælge et projektforløb, der er praktisk funderet og som udmunder i fysiske produkter.

Der skal i højere grad vægtes ligeligt mellem kloge hoveder og kloge hænder. Hertil vil et praktisk projektforløb give udpræget praktiske elever mulighed for at få en faglig selvtillid og sende et signal om at teoretiske færdigheder ikke nødvendigvis er bedre.

Obligatoriske valgfag

Mange privatskoler har i udskolingen valgt at droppe valgfag og ikke-boglige fag som f.eks. idræt, hjemkundskab og sløjd. Valgfagene giver eleverne mulighed for at afprøve og udvikle sine færdigheder i fag, som ikke har litteraturen som det primære. I Frit Forum mener vi, at et større udvalg af mere praktiske fag vil hjælpe eleverne til at træffe et kvalificeret valg af ungdomsuddannelse.

Vedtaget på Frit Forums kongres oktober 2018.